

مراقبت از زخم و بخیه

گسیختگی و جدا شدن اتصال بین سلولی در بخشی از پوست یا بافت بدن را زخم می گویند. زخم به دو نوع بسته و باز تقسیم می شود. بریدگی یا پارگی پوست از جمله زخم های باز و کوفتگی ها از جمله زخم های بسته می باشند. زخم باز یک جراحت در سطح پوست است که باعث نمایان شدن قسمت های زیر پوست شده و معمولاً موجب خونریزی خارجی می شود.

انواع زخم باز

۱- خراشیدگی یا ساییدگی: این زخم در اثر ساییده شدن لایه فوقانی پوست ایجاد می شود. به دلیل آن که بیشتر اعصاب این لایه آسیب می بینند. زخم دردناک، ولی خونریزی قابل توجه نیست. خراشیدگی اگر وسیع باشد یا ذرات خاک با اجسام خارجی در آن فرو رفته باشد، می تواند جدی و خطرناک باشد.

۲- بریدگی: زخمی است که لبه های صاف داشته و شبیه بریدگی جراحی با بریدگی با لبه کاغذ است. این زخم، سوزش زیادی داشته و شدت خونریزی در این نوع زخم، بسته به عمق بریدگی، محل و اندازه زخم متفاوت است.

مراقبت از زخم و بخیه

۳- پاره شدگی: زخمی است عمیق که دارای لبه های ناصاف بوده و در اثر اجسام تیزی مانند شیشه ایجاد می شود. در این جراحت، بافت های زیرین پوست آسیب دیده و احتمال خونریزی شدید زیاد است.

اقدامات: در بریدگی و پاره شدگی، اولویت با کنترل خونریزی به وسیله فشار مستقیم است. لبه های زخم را به هم نزدیک کنید. عضو را بی حرکت و کمی بالاتر از سطح قلب قرار داده تا از درد و خونریزی آن کاسته شود. چنانچه جسم خارجی در زخم باقی مانده آن را خارج نکنید. زخم را شست و شو و پانسمان کنید و مصدوم را به نزدیک ترین مرکز درمانی برسانید.

۴- کنده شدگی: زخمی است که قسمتی از پوست یا عضله از بدن جدا یا آویخته شود.

اقدامات: سطح زخم را تمیز و جلوی خونریزی را بگیرید. اگر قسمتی از پوست یا عضله آویزان شده آن را در محل اولیه خود قرار دهید و روی آن را ببندید و بلافاصله مصدوم را به مرکز درمانی برسانید.

۵- سوراخ شدگی: زخمی عمیق که در اثر وارد شدن یک جسم نوک تیز ایجاد می شود. این جراحت همیشه باعث خونریزی شدید نمی شود. ولی در سوراخ شدگی های شکم و قفسه سینه احتمال خونریزی های شدید و مرگ زیاد است.

اقدامات: در صورتی که جسم خارجی در آن فرو رفته است، آن را خارج نکنید. چرا که با خروج جسم بر شدت خونریزی افزوده می شود. بنابراین جسم را با پانسمان ثابت کنید و مصدوم را به بیمارستان منتقل کنید.

مراقبت از زخم و بخیه

۶- قطع عضو: این جراحت شدیدترین نوع زخم های خونریزی دهنده است و اغلب به دلیل یک جسم برنده صنعتی آلوده اتفاق می افتد.

اقدامات: خونریزی را با وارد کردن فشار مستقیم و بالا نگه داشتن عضو متوقف کنید. برای مراقبت از عضو قطع شده، آن را در یک گاز استریل با دستمال تمیز بپیچانید و بعد درون یک کیسه پلاستیکی قرار دهید و سر آن را محکم گره بزنید. سپس کیسه حاوی عضو قطع شده را داخل یک کیسه یخ قرار دهید. کیسه حامل عضو و مصدوم را به بیمارستان انتقال دهید.

زخم ها در هر وسعتی می توانند به سرعت عفونی شده و میکروب ها از مسیر گردش خون در سراسر بدن گسترش یابند. بنابراین زخم ها باید به درستی تمیز و پانسمان شود.

هدف از پانسمان و مراقبت از زخم، بهبود سریع تر آن و جلوگیری از بروز عفونت می باشد.

مرکز آموزشی پژوهشی درمانی
ولایت
واحد آموزش سلامت

آموزش به بیمار

مراقبت از زخم و بخیه

تهیه کننده: آیدا چوپانی، لیلا طاهرانیپور (کارشناس پرستاری)

فاطمه زهرا هدایتی (دانشجوی بهداشت عمومی)

تایید کننده: دکتر سلیمانی

کد پمفلت: VL-09-05

تاریخ صدور: ۱۴۰۴/۱۱/۱۵

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۵/۱۱/۱۵

مراقبت از زخم و بخیه

برای مراقبت از بخیه ها به این نکات توجه داشته باشید:

- بخیه ها را تمیز و خشک نگه دارید و طبق دستور پزشک پانسمان آن را تعویض کنید.
- هرگونه نشانه عفونت در محل زخم (قرمزی، سوزش، ترشح غلیظ و سبز و یا بوی زننده) را سریعاً به پزشک اطلاع دهید.
- تغذیه مناسب، نوشیدن مایعات کافی، رژیم بر پروتئین و حاوی آهن و روی و ویتامین ها برای بهبود سریع تر زخم توصیه می شود.
- برای کاهش درد و تورم، تا حداکثر دو روز پس از بخیه شدن، سعی کنید تا آنجا که ممکن است زخم را بالاتر از سطح قلب نگه دارید.
- جهت کشیدن بخیه ها طبق دستور پزشک در زمان معین مراجعه کنید. (۱۰ الی ۱۴ روز)

تلفن: ۰۲۳۳۵۲۲۵۱۲۲ در صورت سوال میتوانید با داخلی ۲۱۴۷ -

۲۱۳۷ تماس حاصل فرمایید سایت بیمارستان ولایت دامغان

velayathos.semums.ac.ir

مراقبت از زخم و بخیه

توصیه هایی درباره پانسمان زخم

- تعویض پانسمان را هر روز و یا یک روز در میان طبق دستور پزشک انجام دهید.
 - شست و شوی زخم را با سرم شست و شو انجام دهید.
 - از مصرف بتادین خودداری کنید، چرا که بتادین به دلیل داشتن املاح ید ممکن است موجب حساسیت در افراد شود.
 - برای پوشاندن زخم از پنبه استفاده نکنید .
 - دستورات دارویی طبق نظر پزشک انجام شود. بدون نظر پزشک از پماد آنتی بیوتیک استفاده نکنید.
 - از کندن دلمه زخم اجتناب کنید، چرا که ترمیم را مختل می کند و خطر عفونت را افزایش می دهد.
 - قبل از خروج از بیمارستان حتما در مورد تزریق واکسن کزاز از پرستار سوال شود.
 - در صورتی که زخم عمیق است، خونریزی شدید دارد و دو لبه زخم به هم نمی رسند. برای بخیه زدن به بیمارستان مراجعه کنید.
- بخیه کردن زخم
- برخی از بریدگی های پوست خود بخود بهبود می یابند. در حالی که برخی دیگر از بریدگی ها نیاز جدی به زدن بخیه دارند.